

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter volja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrť leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld, 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrť leta 3 gld, 30 kr., za jeden mesec 1 gld, 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrť leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za ostanila plačuje se od četiristopne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopis naj se izvolí frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravníštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Aleksander III. Aleksandrovič.

Angelj smrti je odnesel dušo Aleksandra Aleksandroviča, ruskega carja. Kakor podere strela hrast, tako je smrt podrla atletičnega gosudarja v večni mir, ne pa v pozabo.

Rajni car, sin carja Aleksandra osvoboditelja, ne je rodil dne 10. marca 1845 l. Vzgojen je bil za vojaka in šele po smrti brata se je začel baviti s politíškimi študijami.

Ko je l. 1881. po strašni smrti svojega očeta zasedel ruski prestol, bile so razmere v Rusiji prežalostne. Nihilistično gibanje je bilo otrovalo javno življenje, in grozili so tudi novemu vladarju s smrtjo, če bo „tira“.

Aleksander III. ni bil mož, kateremu so grožnje imponovale. V prvem hipu, zasedši ruski prestol, je mislil, da narod ruski želi, naj se spremeni vladni sistem, in bil je pripravljen dati mu konstitucijo po zapadnoevropskem vzoru. Tedanji diktator Peterburški je bil izdelal načrt ustavi, a v trenutku, ko se je bilo odločiti, šel je k carja Mihal Katkov, največji ruski novinar, in prepričal je svojega vladarja, da konstitucija ni primerna Rusiji in ruskim razmeram, da se mora ruski politíčni sistem naslanjati na absolutizem, na narodnostno čustvo in na pravoslavno vero, češ, to so stebri cele države. Aleksander je načrt konstitucije zavrnil, ne meneč se za nihilistične grožnje. Kmalu so nihilisti zginili iz Rusije. Poskusili so sicer nekaterekrat umoriti carja, a ko se jim to ni posrečilo, so se omejili na papirnate strele, katere so iz Londona pošiljali na carski dvor.

Dne 27. avgusta 1883. leta se je dal car Aleksander v Moskvi kronati. Tedaj je bil ves narod uverjen, da vodi državno krmilo močna roka plemenitega moža, kateremu je pri srci ne samo moč in slava države, ampak pred vsem sreča in blagostanje prebivalstva.

Čim je bil car Aleksander III. zasedel prestol, začel je uvajati po razmerah potrebne reforme, ki so vse imele očitno ruski značaj, kakor se je sploh unemal samo za kulturo na narodnoruski podlagi. Osvobodil je malorusko literaturo prehudih sponzore in sestavil komisijo, katere je imela namen izdelati predlog, kako pomoči kmetijstvu. Sploh pa

se je rajni car s ponosom imenoval kmetkega carja in je največ storil za kmetíki stan.

L. 1883. je car odpravil dotedanji osebni davek in uvedel zemljiški davek, kateri mora plačati vsak posestnik sveta; s tem je izgubilo plemstvo starodavno predpravo, biti oproščeno davkov. Ustanovila se je kmetíka banka s filijalami po vseh gubernijah, da se kmetom zagotovi cenen kredit, in isto leto se je tudi razkolnikom dovolila verska svoboda in so se jim povrnilo državljanske pravice.

L. 1883. je car sestavil komisijo za rešitev židovskega vprašanja. Židje so bili postali najnevarnejši sovražniki kmetkega prebivalstva in vrh tega najstrastnejši pospešitelji nihilističnega gibanja. Ta komisija je omejila židovsko gibanje in rešila ruski narod najhujših pijavk.

Skoro ob istem času se je uveljavil tudi nov civilni zakon, sestavljen v narodnem duhu, izdal se je zakon, da državni uradniki ne smejo biti trgovci in podjetniki in ustanovila se je plemíška banka z namenom, pomoči malim plemenitašem, ki so gospodarski propadali, odkar so se bili kmetje osvobodili, in bili povsem v židovskih rokah.

L. 1887. je car izdal znani zakon, ki prepoveduje inozemcem, kupovati na Ruskem nepremičnine. Ta zakon je naperjen proti nemškim kolonistom, ki so izza časa Katarine II. preplavljali rusko državo in bili kakor država v državi, na veliko škodo ruskega naroda. Ta zakon se je popolnil z naredbo, da morajo vsi inozemci, službujoči v Rusiji, dokazati, da znajo ruski oziroma poljski, če prebivajo v poljskem delu države.

Ti zakoni, ki so omejili razširjenje nemškega in židovskega življa, so carju Aleksandru III. nakopali sovraštvo Nemcev in židov.

Posebno skrb je rajni car posvečeval železnicam. L. 1891. se je začela graditi velika sibirská železnica, v trinajstih letih carjevega vladanja se je zgradilo nekaj prog, ki so skupaj dolge nad deset tisoč kilometrov, in prav letos se je začela graditi nova proga, katere bo tekla po celem ruskem severu in se zvezala s sibirsko železnico.

Rusko vojsko je car Aleksander preuredil tako, da imponuje vsemu svetu, in prav letos se je popolnoma oborožila s puškami magazinkami.

Koliko evropskih vladarjev more reči, da so v kratki dobi trinajstih let storili toliko, kakor car Aleksander III.?

Evropsko časopisje, v prvi vrsti nemško, je carju očitalo, da je začel rusificirati avtonomne provincije ob Baltíškem morju.

Te baltíške provincije imajo svojo samostalno konstitucijo, po kateri je ruski car le njih nominalni vladar, faktični gospodarji pa so nemški plemíči, dočim je vse drugo prebivalstvo, naj je ruske ali druge narodnosti, brezpravno. Car Aleksander III. ni hotel te avtonomije potrditi. Zdelo se mu je žaljivo za ves ruski narod, da bi ruski jezik ne imel v teh provincijah prav nikake veljave, da bi on sam igral „nadvojvodsko ulogo v republiki“. Ko pa se je prepričal, da spletkarijo nemški plemíči zoper Rusijo, da nemčijo Litavce in Ruse ter pripravljajo dežele za Prusko, tedaj je s trdo roko posegel v to nemško oblastnost in ruskemu jeziku zagotovil tiste pravice, katere uživa nemški in sploh storil vse, da se bodo prebivalci teh provincij čutili kot ruski državljani, naj bodo katerekoli narodnosti, da si bodo v svesti, da se Rusija tem deželam ne odpove za nobeno ceno.

Tudi Poljaki so počastili rajnega ruskega carja s svojim sovraštvom. Vedno so delali in delajo še na odcepljenje ruske Poljske in ker car ni ravnodušno gledal njih proti celokupnosti države naperjenih agitacij, in uduševal veleizdajsko gibanje, kričali so na vse grlo, da se Poljaki preganjajo in da se preganja katoliška vera. Rajni car ni bil sovražnik Poljakov in jih ni preganjal, kaznoval je samo veleizdajalce. Tudi katoliški veri ni bil nasproten, le da bi duhovščina zlorabljala lece za politíčne agitacije, tega ni pripuščal. Poljaki pa so svoje politíčne težnje identifikovali s katoliško vero in tako raztrosili bajko o preganjanju katoličanov v Rusiji. Car je svoje mišljenje pokazal takrat, ko je pomilostil poljske katoliške škole, ki so se udeležili ustanka l. 1863. in jim nakazal velike penzije in ko je vzlic vsem spletkam poljskih škofov sklenil konkordat s papežem.

Aleksander III. je bil slovnofil v najlepšem pomenu te besede. Slovnofilstvo je vcepilo v njegovo srce gorečo ljubezen za ruski narod in mu pokazalo

LISTEK.

Lady Hilda.

(Roman, angleški spisala Ouida.)

XI.

(Dalje)

Ona vatane in se začne v sobi šetati, vsa blesta, razburjena in nestrpilja. Clairvaux je stal na prostoraču pred kaminom, zmeden, ni kuhan ni pečen — ona bi inace, da je bila druga prilika nego ta, našla dovolj zabave v njegovi situaciji.

— Mogoče da sem bil neeramen, pravi krotko, dasi nikakor ne morem priznati, da je to umestna beseda mej bratom in sestro. Sam vem, ti si velika dama, „ti samo zakone krojiš“, kakor neki pesnik pravi, ne oziraš se na nikogar in delaš vedno kakor ti se poljubi in vse to; pa ko bi tudi nikdar več besede z mano ne spregovorila, povem ti svoje mnenje. Ta človek te ljubi a mislim, da tudi ti njega ljubiš — Mila vsaj tako govori a ona znabiti to ve. No, — brez zamere — denimo, da je tako — vprašam te samo, kako hočeš to stvar dokončati? Hočeš li postati njegova soproga?

Ona zardi do čez ušesa, a skoro zopet prebledi.

— Naravno da ne! — ti veš najbolje, da je to nemogoče!

— A ve li on, da je to nemogoče in zakaj?

— Ne, odkod bi on to vedel? Ti vistini sam ne veš, kaj govoriš. Ti se mešaš v tuje zadeve, v kar nisi poklican, nobeden te niti ne vpraša, in za kako posredovanje ni niti najmanjšega vzroka.

— Ti ga torej mirno puščaš, da se v te slepo in junaški zaljublja, a kadar se uveličaš te zabave, da ga potem na stran potisneš, ga odsloviš.

— Ti se jako ordinarno izražáš, Clairvaux. Bila bi ti jako hvaležna, ko bi nehal o tem govoriti.

— Ne uvidevam, da govorim ordinarno. Uprav tako je, kakor sem rekel. Ti mu zdaj dovoljuješ, da ti dvori, a nekega lepega dne obrnila mu bodeš hrbet in rekla, da ti je dosti. Naposled jaz ne vem, ko se ne moreta vzeti, kaj vruga hočeš s tem človekom. Ti se znabiti ne boš tako ponižala, kakor Mila in njena svojat, tako mi neba — da samo vem, da hočeš ali da si že, jaz bi skoro videl, če je resnica, da se zna ta dečko tako dobro z mečem bítí, kakor pravijo.

Lady Hilda obrne se s celim licem k njemu.

— Tako, moj brat je prvi na svetu, ki se je usodil, mene zasramovati, pravi izredno hladno, vstavši s stola in spotakniviši se o njegovo nogo gre mimo njega iz sobe. Pri tem ga še jedenkrat omeri z očmi.

On ostane ves osupel in uničen pogledom teh ponosnih in oholih rujavih očí. Preklinjal je samega sebe in kesal se je; stal je kakor kak hudodelec in pulil baruse svoje krasne brade. Vedel je, kako se bode nanj hudovala, ona ni bila žena, ki lahko oprášča.

„Zopet sem naredil neumnost, jaz zmerom ustrelim kacega kozla,“ šepnil je. „Mora biti strašno vanj zaljubljena, kadar se tako togoti.“

Bil je zdaj sila žalosten; znabiti se je obnašal kakor kak filister, ali on kaj tacega ni namerjal; ta misel, da svet o njej govori zaradi ljubimca — baš kakor o vseh drugih ženah, katere bi njih soprogi ali bratje malone zadavili — „to je zgolj moda“ govorile one, „zgolj navada sveta“ — vsa ta porednost. „Do vruga,“ šepetal je v jednomer puleč si brado od nemira in žalosti. On načrčka kratko nerodno premce, proseč odpušcanja in ji pošlje po hišini. Donesli so mu zatvorjen zavitek,

pot, po katerem mu je hoditi. Na nobeno stvar ni bil tako ponosen, kakor na svoj naslov „Car vseh Slovanov“.

Tudi unanija politika carjeva je bila nadahnjena s slovanskim duhom. Nemčije ni ljubil. Videl je, kako se hoče polastiti najlepših ruskih provincij. Zlasti pa je ni maral zaradi nje politike proti slovanskim narodom, ki je vplivala i na Avstrijo.

Teh svojih nazorov že kot carevič ni prikrival.

Komaj je bil zasedel prestol, začela se je Nemčija približevati Avstriji. Car se je sicer z nemškim in avstrijskim carjem nekaterekrat sešel, a ko je v Bolgarski nastal prevrat in je prišel Koburžan na krmilo, je bilo tudi carju jasno, katero pot mu je hoditi. Odvrnil se je od svojih sosedov ter v svoje varstvo nastanil ob meji veliko vojsko, vrh tega pa podal prijateljsko roko Franciji. Proti trozvezi je ustanovil dvozvezo in zagotovil Evropi mir. Zadnji čas se je sicer razmerje mej Rusijo in njeanima sosedoma nekoliko zboljšalo, a prijateljsko še ni postalo, vzlic vsemu usiljevanju Viljema II.

Tako je bilo delovanje Aleksandra III. Aleksandroviča. Daša njegova stoji sedaj pred Bogom, da dobi nagrado za svoje kreposti, pred krsto umrlega carja pa moli ruski narod, naj bi Bog novemu carju razsvetlil um, da bi ne prišel s pota, po katerem je hodil njegov veliki predoik.

Narodna fantazija je okoli carja Aleksandra spletla nebroj legend, ki se nanašajo največ na njegovo dobrosrčnost in na njegovo fizično moč. O rajnem carju govori ruski narod kakor o kakem titanu. Izmed neštevilnih dogodov naj navedemo le nekatere najbolj karakteristične.

Najslabši dokaz svoje velikanske moči in svoje hladnokrvnosti je car doprinesel pred petimi leti. Sedel je za pisno mizo in čital uradne spise, kar sliši tihotapsko korakanje za svojim hrbtom. Pogleda v zrcalo viseče nad pisno mizo in vidi najzvestejšega svojega slugo, skritega za preprogo. Car je navidezno dalje čital, izpod čela pa gledal v zrcalo in opazoval slugo. Ta, držeč nož v rokah, se je na prstih približal carju. Ko je dvignil roko, da zabode svojega gospodarja, plane car s stola in zgrabi nezvestega slugo s tako silo za roko, da mu jo zlomi na dveh mestih.

Nekega dne je dobil car brezimen dopis, naj se varuje svojega kočijaža, ki bo kočijo prevrnil v jamo, katero so napravili nihilisti. Car je še tisti dan ukazal napreči in se peljal sam. Hkrati je kočijaž, ne da bi se mu bilo ukazalo, zavlil z vozom v samotno ulico, v tisto, katera se je bila v anonimnem pismu označila. Car je prijel kočijaža za vrat, ga dvignil z jedno roko v zrak, potem pa vrgel na cesto — mrtvega.

Nekoč, ko je bil rajni car še prestolonaslednik, sprehajal se je po okolici Gačinski in se z nekim kmetom začel razgovarjati. Hkrati je za njim prijezdil neki dvorni dostojanstvenik. Car ga je videl, pa se ni zmenil zanj. Pobočnik njegov pristopi k njemu: Oprostite, carska visokost, neki kavalir želi z Vami govoriti. — Aleksander mu je odgovoril: Vsak Rus je kavalir, s katerim more carevič govoriti.

Nihilist Tihomirov, ki je bil o svojem času četrt ure svetovno slaven, je živel v Parizu v ve-

a v njem njegovo pismo, a ni jedne besede od nje. Poštenemu Clairvauxu so prišle solze na oko.

„Ona me ne bode več videla, a jaz nocoj odhajam,“ pomisli in vrže svoje pisemce v ogenj. „A jaz moram nocoj na vsak način domov, ker je ubogi Cheviot bolan. Kako je to grozno — jaz se nikoli ne bi mogel na njo tako razljutiti.“ Še nekaj časa tako stoji otiraje si široko otvorenjo čelo in od vsega srca zaželi, da bi bil manj neroden v takih nežnih zadevah; še nikoli v svojem življenju ni poskusil, da prigovori sestri ali da bi ji dal kak svet, a evo uspeha!

Najedenkrat mu pride misel.

„Jaz mu bodem vse povedal,“ misli v sebi, „jaz sam, potem pa bom videl, kakšen je ta človek, kakšne baže — če mi vse ne pojasni, pobil se bodem z njim; povedal mu bom vse, kakor da nič ne vem — morem mu se izpričati, ali kadar čuje, bom že videl, kakšen je to svat — oh, moj Bog, samo ko bi bil Anglež, v katerega se je zaljubila, pa potem, če samo pomislim, da je prezrla polovico najboljših ljudi v Evropi, kakor da je to kamenje pod njeno nogi!“ Globoko vzdihnuvši zgrabi klobuk in se napoti v palačo della Rocca.

(Dalje prih.)

likem siromaštvu, pa vendar nadaljeval svoje konspiracije zoper življenje ruskega carja. Ko pa se je naveličal stradanja, šel je k ruskemu poslaniku Mohrenheimu in mu izročil spis, v katerem je bilo natančno povedano, kaj je vse storil kot nihilist in v koliko je bil udeležen pri umoru carja Aleksandra II. To očitni kes in to odkrito priznanje je carja napotilo, da je Tihomirova popolnoma pomiloštil. Tihomirov živi sedaj v jako ugodnih razmerah v Kijevu. Sploh pa je bil car le trd in neizprosen glede trdovratnih hudodelcev, sicer pa blagega srca.

Neki mladi aristokrat, zapleten v zaroto zoper carja, je bil obsojen na smrt. Prosil je milosti, odkrito izpovedal svoj zločin in končal prošnjo z besedami Hamletovimi: To be or noth to be, that is the question. (Biti ali ne biti je vprašanje.) Ko je car prebral prošnjo, je podčrtal besede To be druge pa izbrisal. In tako je bil mladi konspirator pomiloščen.

Kroustadtske slavnosti — kdo jih ne pomni? Ko se je francosko brodovje usidralo, stopil je stari Giers k carju.

— Velečanstvo... Francozi so republikani.

— Znano mi je to, ljubi moj Giers, sicer mi je pa vsejedno, kako formo vlade ima francoski narod. Vem pa, da je Francija znamenita in simpatična dežela in zato naj se nje sinovi vzprejmejo kakor bratje.

— Ali francoska vojaška godba bo svirala rusko himno.

— In kaj za to?

— Ali francoska himna je — revolucionarna Marzeljeza!

— Vem, pa jaz nisem dovolj muzikalen, da bi jim mogel zložiti drugo.

S temi ironičnimi besedami je car odslovil Giersa, ruska vojaška godba je svirala revolucionarno Marzeljezo in ruski imperator jo je poslušal odkrit.

Glasovi z Goriškega.

V Gorici, 2. novembra. [Izv. poročilo.]

(Dvojezični napisi pri sodiščih. — Zopet korak naprej.)

Ker je vprašanje o dvojezičnih napisih pri sodiščih vzbudilo toliko hrupa in je grozilo celo razrušiti koalicijo, bode kotovo zanimala bralce „Slov. Nar.“ novica, da je iskati povod ministerskemu ukazu in temu sledečim viharjem uprav pri nas — v Gorici. Kako to?

Naše narodno glasilo je v letih 1891., 1892. in 1893. pogosto in energično zahtevalo, da se morajo postaviti pri sodiščih v Gorici vsi napisi (od zunaj na poslopih so že davno) tudi v slovenskem jeziku. Posebno odločno je naglašalo to zahtevo na spomlad in tekom poletja l. 1893., a na ministerstvo je šla v tem oziru posebna pismena prošnja, v kateri se je s številkami dokazala potreba, da so naša sodišča pravična ogromni večini slovenskega prebivalstva. Tiste „Soče“ je izročil poslanec grof Alfred Coronini ministru Schönbornu in mu še posebej nujno priporočal, naj ustreže tej pravični zahtevi slovenskega naroda. In to se je zgodilo! V par mesecih potem so že bili napravljeni slovenski napisi pri okrožnem in okrajnem sodišču. Naši Lahi so molčali, ker nimajo na razpolago istrake „fakinaže“, da bi mogli prirediti le najmanjšo demonstracijo; le „Corriere“ se je bil parkrat zrepencil. Pri tem je ostalo. Kmalu na to so dobila vsa okrajna sodišča v slovenskem delu dežele nalog od predsedništva tukajšnjega okrožnega sodišča, da morajo v teku jednega meseca prirediti vse zunanje in notranje napise tudi v slovenskem jeziku. Za nekatera sodišča je priredila take napise tukajšnja „Goriška tiskarna“. — Ali po izjavi ministra Schönborna je zdaj znano, da je izdal tudi za Istro ter za Tržič in Kormin na Goriškem že pred koalicijo ukaz, da morajo prirediti napise tudi v slovenskem, oziroma v hrvaškem jeziku. To se je zgodilo torej ob enem z ukazom za Gorico ali pa takoj za njim. To je naravno, kajti Schönborn je sam za svojo osebo pravičen mož; spoznal je, da kar je pravično za Gorico, je pravično tudi za Kormin, Tržič, Koper, Piran itd., saj mu je znana statistika o narodnosti prebivalstva. — Tako je ta reč! Goričani smo zadovoljni z uspehom svojih očitnih in tihih korakov, katere smo storili za dvojezične napise. — S tem seveda ni izključeno, da so tudi od drugod delovali v istem zmislu in s tem le podpirali nas Goričane v tihi borbi za svoje pravo.

Ali — čujte in smejajte se! — kar se je izvršilo v Gorici povsem tibo, to je vzbudilo v Istri velikanski odpor in — potegnili so seboj tudi naš mestni zastop. Šele zdaj so se vzdramili naši mestni očetje in pridružili se isterskim rogovilecem. V seji od torka so sklenili, poslati na Dunaj spomenico, zahtevajoč, naj vlada varuje dosedanje „posestno stanje“ italijanskega jezika. Ta premodri predlog je stavil in utemeljeval dr. Verze gnassi, ki je ob enem deželni odbornik. Ta čin si Goriški Slovenci zapišimo globoko v srce, da o svojem času povrnemo miko za drago. Sicer pa nas ta spomenica prav malo vznemirja, kajti Goriški Slovenci bomo znali, ako bo treba, z vso odločnostjo upreti se smešnim in drznim zahtevam peščice ljudij, ki bi za lakotjo pomrli, da ni slovenskih grošev.

Naš deželni glavar grof Franc Coronini je prišel v nemajhne zagate, iz katerih se težko izmota. On dobro vé, da je državni poslanec tudi za slovenske trge in slovenske meščane v Gorici in vrhu tega deželni glavar v pokrajini, ki je v dveh tretjinah slovenska; ali po drugi strani je načelnik kluba, ki uganja Slovincem nasprotno politiko. On vé, da bi imel v deželi najodločnejši odpor slovenskega prebivalstva, ako se odločno postavi proti slovenskim napisom — zato se je izogibal vsem odločnim korakom po željah tržaških in isterskih poslancev. V najhujših urah jim je ušel z Dunaja, a v Gorici so ga že čakale brzojavke, ki so prosile, naj se vendar takoj vrne na Dunaj. Zdi se, da je on le bolj formalno spremljal poslance k ministrom. Sploh ne vemo v tem oziru nič gotovega, ker poročila si precej nasprotujejo. Ko izvemo, kaj je storil ali zakrivil on, bomo znali tudi določiti svoje stališče nasproti njemu kot poslancu in — deželnemu glavarju. Vsekakor pa, ako se je udal, sme pričakovati odločen odpor vsega slovenskega naroda na Goriškem.

Nadaljevalna šola za slovenske obrtne učence začne v par tednih že poslovati. Vladin odlok je zahteval poseben „šolski odsek“, kateri bo skrbel za to šolo, prosil podpore itd., ne pa društvo kot tako. Ta odsek se je začasno ustanovil tako-le: predsednik „Sloge“ je ob enem vselej tudi predsednik temu odseku in ta je zdaj poslanec dr. Anton Gregorčič; zastopnika društva sta gg. ces. svetnik Fran Vodopivec in poslanec grof Alfred Coronini-Cronberg; zastopnik obrtnikov je tiskar Andrej Gabršček; g. Vodopivec je podpredsednik, g. Gabršček blagajnik. Poučevali bodo gg. Vodopivec prostoročno risanje 3 ure na teden, prof. Berbuč računstvo in geometrijsko oblikoslovje 4 ure, učitelj Eiv. Princič pa obrtno spise po Funtkovi knjigi 2 uri. To bo prvi razred. — Ako se oglasi veliko učencev, ki bi ne bili sposobni za ta razred, ustanovi se še pripravljalni tečaj, v katerem se bo poučevalo 6 ur na teden risanje, računstvo in jezik, kakor v ljudski šoli. — Kolikvega pomena bo ta šola za slovenski življenj v Gorici, to se ne dá lahko dopovedati; z njo zademo nasprotnike v srčno žilo, ki je dovajala nasprotnemu elementu vedno novih, čilih močij. — Ali goriški Slovenci ne ostanemo le pri tem, marveč načiti še za druge važne ustanove so v razpravi. — Evo, to je pač tisto „drobno delo“, o katerem kvasi „Primorski List“; sedanje narodno vodstvo ne vodi le domače in višje politike, marveč dokazuje s čini in uspehi, da zna tudi — „drobno delati“. In s tem končam za danes!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 3. novembra.

Celje — Piran.

Kapitulacija vlade glede ravnopravnosti v Istri, katero proslavljajo Dunajski listi kot „zmago pravične stvari“, je slovenskim koalirancem pač pokazala, koliko vrednost imajo v koaliciji, je pokazala, da se z njimi sploh ne računa, da so peto kolo pri vozu. Koalicija je slovenske koalirance naravnost izpostavila posmehu, dasi imajo oni nje usodo v rokah. „N. Fr. Pr.“ že zahteva, naj vlada ugotovi tudi opravičenim zahtevam Nemcev glede Celjske gimnazije. Po vladnem odnebanju glede Istre ne dvomimo, da Slovenci tudi glede Celja ne bomo dosegli kar zahtevamo in le čudimo se, da se slovenski koaliranci še niso spametovali in še vedno niso spoznali pravih intencij vlade in koalicije.

Maloruski državnozborski klub.

Maloruski klub se je svoj čas dejanski, četudi ne formalno razdrl. Ko se je namreč ustanovila

➡ Dalje v prilogi. ➡

koalicija, so se dali nekateri maloruski poslanci uloviti na poljske limanice in se ločili od svojega tovariša in načelnika Romančuka. Sedaj bi radi obnovili klub, seveda v interesu koalicije, a ker ga ne morejo, so pozvali Romančuka, naj izstopi iz proračunskega odseka, kamor so ga bili volili, predno se je osnovala koalicija.

Sodba o jezikovnem vprašanju.

Berolinski list „Norddeutsche Allg. Zeitung“ se je izrekel glede našega jezikovnega vprašanja na prav trezen način. Pravi namreč: Avstrijska vlada bi bila morala vedeti, da prebivalstvo isterskih mest ne bo naredbo glede napisov sodilo s praktičnega, nego s političnega stališča. In s tega stališča sojena, je bila naredba neizogibno potrebna, če se hoče v Avstriji po enakem pravu in po pravici postopati. Moderne razmere so prouzročile, da večinoma v mestih koncentrovane manjšine ne morejo več vzdržati veljavo svojega jezika za vse javno življenje. Narodi smatrajo jezikovno ravnopravnost za neobhodno potreben dokaz politične in socialne enakopravnosti. Razen praktične potrebe je samo numerično razmerje mej narodnostmi v gotovem okraju odločilni moment za jezikovne pravice. To je starim kulturnim jezikom morda na kvar, ali logičnim posledicam sankcijovanih načel za javno življenje se nikakor ni moči umakniti. — Čudno, da so to že uvideli Berolinski krogi, le naši vladni krogi tega še nečeto uvideti.

Vnanje države.

Pri pogrebu ruskega carja

zastopala bodeta našega cesarja nadvojvodi Karol Ludovik in Franc Ferdinand d'Este, katera bosta spremljala generala knez Windischgrätz in grof Uxküll. Nemški cesar menda ne pojde sam v Peterburg, kakor se je javljalo, ampak pošlje kot svojega namestnika svojega brata princa Henrika. Tudi drugi evropski vladarji bodo zastopani. Angleško kraljico bo zastopal nje sin in prestolonaslednik princ Wales, ki je s svojo soprogo že odpotoval, kralj danski pa pojde vzlic svoji visoki starosti obeso s kraljico, da izkaže zadnjo čast svojemu zetu.

Bolgarsko sobranje

se bode v kratkem bavilo z adreso na Koburžana in tedaj se pokaže, ima-li vlada res toliko večno v zbornici, kakor zadržujejo njeni listi. Komisija, ki ima izdelati načrt adrese, je volila v redakcijski pododsek tri odločne prijatelje Rusije. Ta pododsek se poteguje za to, da se v adresi izreče želja, naj bi se Bolgarska porzumlala z Rusijo. Vlada se temu zahtevanju z vso silo zoperstavlja.

Dopisi.

Iz Škofjeloške, 31. oktobra. [Izv. dop.]

(Naša čitalnica. — Zdrave pitne vode želimol!) Prvo in najstarejše naše narodno društvo, ki je imelo v zadnjih letih mnogo trpeti vsled nesrečnega in nepotrebnega domačega razkola, jelo se je zopet nekam veselo gibati. Novemu odboru se ne more odrekati priznanje, da je marljiv in da pod spretnim vodstvom vrlega in za stvar unetega društvenega predsednika skuša storiti, kar je gredé na naše zavožene socialne razmere sploh mogoče. — Tako se je zadnja veselica preteklo nedeljo zopet prav izvrstno obnesla in mnogobrojno občinstvo je živahno izražalo svojo zahvalo poštovnim diletantom in pevcem. Mej prvimi opazili smo poleg starih izkušenih tudi nekaj novih močij, ki so svoje vloge izvršile vseskozi povoljno ter tako pokazale, da nam ne manjka za povzdigo narodnega življenja vnetega naraščaja. Le tako naprej! Da so tudi gg. pevci rešili svojo nalogo izvrstno ter mnogo pripomogli k lepemu uspehu večera, je pač ob sebi umevno. Čast in hvala torej vsem! — Z nastopajočim mesecem prične čitalnica zopet z rednimi jour-fixi in mi le želimo, da bi ti večeri povadignili zlasti zanimanje za narodne liste, katerih ima čitalnica dovolj a žalibog jih člani premalo čitajo. Odbor bo gotovo tudi v tem oziru rade volje ustregel vsakopravični želji. — Toliko o čitalnici, sedaj pa še nekaj manj prijetnega. V našem sicer toli prijaznem in zdravem kraju se vedno če tudi ne prehudo ponavljajo razne kužne bolezni in mej njimi v prvi vrsti legar. To velja za mesto samo in pa tudi za večji del okolice zlasti za Staroloko. Vir vsem tem boleznim pa je brez dvoma slaba pitna voda. Dobrih vodnjakov je pri nas le malo, večina pa jih je okuženih po slabih kanalih itd. Brez dvoma bo torej prej ali slej tudi pri nas postalo akutno vprašanje vodovoda in mi opozarjamo pristojne kroge, naj se pričnejo za časa baviti tudi s to, za asanacijo mesta in okolice toli važno zadevo. Nasprotja bo sicer spodbetka, kakor žalibog pri vsaki dobri in zdravi ideji, obilo, a tega se ne smemo plašiti, komur je resna srca blagor naše lepe Škofjeloške. Naj bi ta opomin ne ostal glas upijočega v puščavi!

Domače stvari.

— (Osobne vesti.) Glavni davčni kontrolor g. Fran Mavrič v Mariboru je premeščen k glavnemu davčnemu uradu v Celji. Davkar g. Jožef Eisenbach v Slovenski Bistrici je imenovan kontrolorjem in premeščen v Maribor. — Deželni živinozdravnik v Trbižu je imenoval koroški deželni odbor Ludovika Schrey-a, živinozdravnika v Št. Vidu na Koroškem.

— (Umrli) je v Podbrezjah včeraj gospá Marija Jeglič, vdova pred kratkim umrlega vodje dež. računstva goriškega Andreja Jegliča. Pokojna gospa je bila sestričina dru. Lovru Tomanu ter s svojim soprogom vred odlikovala se po blagosti srca in gorkem rodoljubju. Čast njenemu spominu! — Umrli je nagle smrti v Petrozenji na Sedmograškem mlad nadobuden mož, gospod Fran Štefin iz Postojne. Bil je inženir in še le 27 let star. Poprej je bival v Kölnu in šele pred kratkim prepotoval Rusijo, kjer si je ogledal tamošnje tovarne. Vrnivši se na Sedmograško je nenadoma umrl. Ubilo ga je padše drevo. Bil je vedno iskren in odločen rodoljub. Lahka mu zemlja!

— (Slovensko gledališče.) V torek 6. t. m. se bo pela po večletnem premoru Zajčeva melodijozna opereta „Mornarji na krov! z gč. Tovaricko kot Maksom in g. Aničevo kot Emo. — Pred to opereto se igra prvičrat: „V Dijogenovem sodu“, veseloigra, spisal J. Vrchlicky, poslovenil Fr. Gestrin. „Dijogen“ igra v lahkoživem in razuzdanem Korintu za časa njegovega največjega razvitka. Mej ta refairani in razkošni svet zašel je čmerni in odurni filozof Dijogen, ki se baba s svojimi capami in svojo skromnostjo, kakor drugi s svojim bogatvom. Aleksander Veliki, prenasiten in pomehkužen od azijskega blagožitja, pride v Korint ter obišče kot kuriozitetu tudi Dijogena pri njegovem sodu. „Izreci mi kako željo“, mu pravi Aleksander. „Stopi mi iz solca“, odgovori Dijogen. „Da nisem Aleksander, hotel bi biti Dijogen“, pristavi kralj. Zgodi se, da se Aleksandrov prijatelj Parmenij zaljubi v Korintu. Kralj ga zaradi tega zasmehuje, pa se brž potem sam uname za Parmenijevo ljubico Meliso. Ker se mu pa ne udá, nego mu uide, zasledovati dá njo in njenega ljubimca. Slučaj nanese, da oba pribegneta k Dijogenu, ki ju skrije v svojem sodu, dokler ju Aleksander ne pomilosti. — Igra je zelo dnhovito pisana in skrbno študirana; kostumi so vseskozi novi. Nadejati se nam je zanimivega večera.

— („Mir“) z dne 30. m. m. ima celo polo priloge, da popolnem popisuje shod zaupnih mož na Koroškem ter slavnost Einspieler Slomšekovo. Priobčil je tudi vse brzojavne pozdrave in drugačne čestitke. Iste nahajamo tudi v „Soči“, ki sam je danes došla. Mi tega zaradi pretesnega prostora nismo mogli storiti.

— (Zloraba lece pred sodiščem.) Gospod Alojzij Rudolf, kaplan v Trnovem na Notranjskem, je znan kot jeden izmed najstrastnejših agitatorjev „katoliško-konservativne“ stranke in tudi pri zadnji deželno-zborski volitvi si je zopet stekel vsaj v očeh svojih somišljenikov obilo slave. Manj slaven pa je bil njegov včerajšnji nastop pred c. kr. deželnim kot vzklicnim sodiščem v Ljubljani, ki je pokazal, da je gosp. Rudolf sila malo izbirljen gledé svojih agitacijskih sredstev, mnogo manj, nego bi bilo dostojno za katoliškega duhovnika. Obsojen je bil namreč ta gospod kaplan včeraj na 100 gld. glôbe, eventualno 20 dnij zapora, vsled obtožbe župana Trnovskega, gospoda Ivana Urbančiča (po zastopniku g. dr. K. Trillerju), ker je zasebnega obtožitelja psoval raz leco za „brezbožnika“ brez najmanjšega povoda in menda zgolj zaradi tega, ker ga gosp. župan v svoji trmi ne prizna za svojega političnega boga ter hodi marveč svojo staro slovensko pot. Značilno je posebno to, da je bil gosp. kaplan Rudolf že lani obsojen na 10 gld. glôbe, ker je istega župana imenoval „brezverca“, da pa niti tačas, niti včeraj (zagovarjal ga je gosp. dr. J. Šušteršič) ni znal navesti najmanjšega slučaja, s katerim naj bi se bil g. župan Urbančič pregrešil zoper svoje verske in krščanske dolžnosti. Pač, včeraj je povedal, da je županstvo žalilo duhovski stan s tem, ker je vročilo gospodu kaplanu Rudolfu neko vabilo tačas — ko je pridigo študiral...! Hkrati pa se je res duhovito izgovarjal s tem, da pri besedi „brezbožnik“ ni mislil na župana, ampak na — občinskega slugo. Vse priče pa so pod prisego potrdile, da je bilo inkriminovano

očitanje čisto očitno naperjeno na tožečega župana in nikogar drugega. Taki so ti novodobni naši rešitelji vere! „Calumniare audacter...“ pred sodiščem pa se zvijati liki kak „Kautschukmensch“. To je možato in to se pravi sedaj vero nositi v narod ter vzgajati značaje. Čuden svet!

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) priredi v nedeljo dne 4. novembra 1894. leta v prostorih starega strelišča s prijaznim sodelovanjem gg. J. Pavšeka in A. Pucibarja Martinovo veselico s plesom. Vstopnina za osebo 30 kr.; čestiti podpori člani so vstopnine prosti. Začetek veselice ob 7. uri zvečer.

— (Mestna branilnica Ljubljanska.) Meseca oktobra 1894 uložilo je v mestno branilnico Ljubljansko 613 strank 230.183 gld. 14 kr., 447 strank pa vzdignilo 185.100 gld. 12 kr.

— (Obrtno gibanje v Ljubljani.) Meseca oktobra letos pričeli so v Ljubljani izvrševati obrte in sicer: Alojzij Kane, Dunajska cesta št. 42, trgovino z deželnimi pridelki; Barbara Hribar, Poljanska cesta št. 35, prodajo lončene posode; Mirko Krcivoj, Poljanski nasip št. 48, klanje drobnice; Polona Železnikar, Florijanske ulice št. 48, trgovino z lončeno posodo; Ivan Tosti, Cerkvene ulice št. 19, gostilničarski in krčmarski obrt; Peter Aleš, Opekarska cesta št. 31, kuhanje žganja; Marjeta Križelj, Poljanska cesta št. 7, prodaja lončene posode; Ivan Spoljarič, Florijanske ulice št. 37, trgovino z mešanim blagom in prodajo žganih opojnih pijač na drobno; Helena Dekval, sv. Jakoba trg št. 10, prodajo lončene posode; Jera Herbat, Florijanske ulice št. 14, branjarstvo; Jera Narobe, v Šmartnem pod Šmarno goro prodajo lončene posode; Ferdinand Malloth, sv. Jakoba trg št. 1, kavarnarski obrt; Polona Švab, Florijanske ulice št. 16, prodajo lončene posode; Jožef Balant, Tržaška cesta št. 31, prodajo lončene posode, in Neža Vidc, Florijanske ulice št. 15, prodajo lončene posode. Odpovedali pa so obrte in sicer: Marija Patat, barvarski obrt; Jakob Spoljarič, točenje žganja in kramarijo s špecerijskim blagom; Terezija Frelih, branjarstvo; Ign. Korošec, gostilničarski in krčmarski obrt; Josip Boštjančič, branjarstvo in prodajo moke; Janez Pezdir, čavljarski obrt; Vinko Malloth, kavarnarski obrt.

— (Vreme.) Po krasnih solčnih in precej toplih dneh, katere smo imeli poslednji čas, je nastopila danes zopet gosta megla. Še le proti poludnevju je začelo polagoma solnce prodirati megleno zaveso. Temperatura se je izdatno znižala in je bilo jutro prav mrzlo.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 21. do 27. oktobra. Novorojencev je bilo 19 (= 31 20‰), umrlih 18 (= 29 64‰), mej njimi so umrli za vratico 2, za jetiko 4, za želodcn m katarom 3, vsled starostne oslabelosti 2, za različnimi boleznimi 7. Mej umrlimi bilo je tujcev 7 (= 38 8‰), iz zavodov 7 (= 38‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za škrlatico 2, za vratico 2.

— (Ogenj.) Iz Borovnice se nam piše: Letos ima tukašnje gasilno društvo izvanredno mnogo posla in ob jednem praktičnih vaj. Dne 31. otobra zjutraj ob 8½ uri naznanil je letos plat zvona uže v četrto, da je treba na — pomoč! Gore o je troje gospodarskih poslopij Mhaela Skodlar-ja z Brega. Predno je še bilo gasilno društvo na lic mesta, bila je že večina omenjenih poslopij popolnoma v plamenu in se je dalo le malo rešiti; treba je bilo paziti le na tik stoječa poslopja, da se je na ta način obvarovala cela vas. Da se pa je to doseglo, zahvaliti se je mirnemu vremenu, gasilnemu društvu borovniškemu, osobito pa še vsem ondotnim in bližnjim prebivalcem, ki so z nepopisno vstrajnostjo storili vse, kar so le mogli in v tej zadevi zasluži posebno pohvaljena biti čvrsta hčerka „Pršnova“. Čast jej! Škoda se ceni nad 1200 gld. Kako da se je škoda po zavarovalnici „Dunav“ izplačala, poročal vam bodem v kratkem. Zažgali so baje otreci brez nadzorstva.

— (Mrtvega našli) so minuli teden v svoji samotni koči v Žazarji v vrhniškem okraji 52letnega Luko Slabeta. Ležal je na tleh in se je dognalo, da ga je zadela kap na možganih.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda) za Radovljico in okolico bode imela jutri dne 4. t. m. ob 3 uri popoldne občni zbor v prostorih gostilne gospé Kliaarjeve v Radovljici. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

— (Kranjska kmetijska družba) je sklicala na dan 29. t. m. izreden občni zbor v

Mokronog. Na dnevnem redu je velevažno vprašanje, namreč vprašanje o vpeljavi sladkorne pese in sladkorne obrti na Dolenjskem. Tega zbora se smejo udeležiti tudi nedružabniki.

— (V Postojini) je bilo v minulem poletju 9342 tujcev in turistov, ki so tam prenočevali. Za tujce se nahaja v Postojini v hotelih in gostilnah 160 postelj, v zasobnih hišah pa 79. Istotako je primerno število voz na razpolaganje. V Vipavi je bilo tujcev 158, v Seaožecah 87, v Ilirski Bistrici 17 in na Razdrtem 16.

— (Odvajanje vode.) Komisijonelne lokalne obravnave za napravo vodnih požiralnikov v kočevski in ribniški dolini v zmislu deželnega zakona z dne 12. julija t. l. se bodo vršile dne 3., 4., 5. in 6. decembra. Dotične načrte je možno videti v občinskem uradu v Kočevju.

— (Razveljavljena prepoved.) Dež. vlada kranjska je razveljavila svojo prepoved z dne 1. novembra glede izvažanja goveje živine iz ajdovskega okraja, oziroma uvažanja iste v ta okraj, ter je dovolila, da se sme zopet goniti goveja živina na semnje v omenjeni okraj, ker je kužna bolezen ponehala.

— („Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj“) bo zborovalo v četrtek dne 15. novembra t. l. ob običajnem času v okoliški šoli Celjski in ne dne 8. novembra, kakor je bilo naznanjeno.

— (Izpiti za učiteljsko osposobljenost) za ljudske in meščanske šole se prično za jesenski termin v Mariboru dne 5. t. m.

— (Hrv. akad. lit.-zab. društvo „Hrvatska“ v Gradcu) je imelo dne 26. oktobra občni zbor, na katerem so bili za zimski tečaj 1894/95 voljeni v odbor gg.: stud. iur. Dragimir Gučić, predsednik; stud. med. Davor Lukanović, podpredsednik; stud. med. Živko pl. Uzorinac, poslovodja; stud. iur. Jos. Pošćić, beležnik; stud. med. Stjepan Gold, blagajnik; stud. med. Mate Sladović, knjižničar; stud. med. A. Brašić, gospodar; stud. med. Anton Švalba in stud. tech. Hinko pl. Emili, namestnika; stud. iur. Ivan Pošćić, stud. med. Bruno Medanić, stud. med. Ivan Letiš, revizorji; častno razsodišče: stud. med. Tomislav Diklić, stud. med. Fran Mandaković, stud. iur. Janko Dulčić.

— („Finis coronat opus!“) Piše se nam iz Trsta dne 2. t. m.: Potem ko so po vsej Istri umetne demonstracije pripravljali na račun dvojezičnih napisov, prišli so isterski župani tudi v Trst, končati svoje delo. Nameravali so „in corpore“ predstaviti se c. kr. namestniku; ta pa je sprejem brzojavno pojedinim odpovedal. Vzlic temu prišlo je v četrtek zvečer — kakor poročajo — okolo 30 oseb iz Istre, župani italijanskih občin z nekaterimi zapeljanci. Včeraj na dan sv. Justa, po sveti maši, zbrali so se vsi v mestnega sveta dvorani, kjer so imeli jako kratko zborovanje. To navlašč prirejeno demonstracijo isterskih županov pričakovala je dogovorjena množica pred mestno hišo in vpila gospodom v čast: „Evviva Istria“, „Evviva Pirano“ ter posameznim županom, ki so se pokazovali na oknu mestne hiše. Demonstracija ni uspela, kajti naša odmeva, kot le pri nezreli mladini, ki je v ta namen bila pripravljena. Zraven drugih neštevilnih vsklikov, slišal se je tudi „Evviva Austria“ — a ta ostal je glas vpijočega v puščavi. Jeden gospod raz okna zbornice hital je poljubce družini in to je bilo seveda navdušeno sprejeto. Neredi se niso zgodili, kajti ni primanjkovalo redarstva. Ljudstvo — seveda mladina — pričela je peti znano pesem „Lasse pur che canti e subi“ kar je pa redarstvo prepovedalo. Tako je končalo zborovanje, kako je pa šlo z banketom, to nam še ni znano. Gotovo je, da so Slovanom tudi pri njem dobro kadili.

— (Trojezični napis v Trstu) Uradna tabla na vrati policijskega ravnateljstva v Trstu, ki je imela dozdej dvojezični napis, dobi napis v treh jezikih.

— (Starinske najdbe v Trstu.) Ko se je gradila bolnica za infekcijske bolezni pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji v Trstu, so našli delavci več starinskih stvari iz rimske dobe. Takrat se pa sledovi niso mogli nadaljevati in se je zgradba dokončala. Ko se je te dni delal odvodni jarek, se je našel kos mozaikastega tlaka. Ker inženjerji sodijo, da je na tem mestu stala kaka rimska vila, se bode kopalo naprej.

— (Martinov semenj na Proseku.) To je navadni letni semenj, ki je združen tudi s semenjem za trgovanje s konji bode letos že dne 10

novembra, to je v soboto pred sv. Martinom. Naprošeni smo to objaviti z dostavkom, naj blagovolijo tudi drugi slovenski listi to vest poslati.

— (Državni telefon v Gorici.) Z večerajšnjim dnevom se je izročil v Gorici državni telefon javnemu prometu. Poleg centrale je tudi javna govornica na poštnem in brzojavnem uradu na kolodvoru. Za vsake 3 minute govorjenja se plača 10 novčičev. — Kdaj pa dobimo državni telefon v Ljubljani?

— („Matica Hrvatska“) Najbujaje razvijajoče se slovstveno društvo na slov. jugu je brez dvojbe „Matica Hrvatska.“ Leto za letom podaje svojim društvenikom obilico tehtovitih in leposlovno in popularno-znanstveno stroko spadajočih knjig. Poleg povesti, ki so jih spisali hrvatski slovstveni prvaki: Jos. E. Tomić, Ks. Šandor Gjalski in V. Novak, ter nadaljevanja izbranih pripovednih del Turgenjeva in Mirka Bogovića izda letos dramo mladega pesnika dra Ant. Tresić-Pavičića „Ljudevit Posavski“, ki se vrši v oni zgodovinsko pomenljivi dobi, ko so se Hrvatje in Slovenci z združenimi močmi upirali tujmu gospodstvu. Jako zanimiva bode Šrepelova knjiga, opisujoča nam slavne „Ruske pripovedjače“. Prof. Fr. Valla bode nadaljeval občno zgodovino — na vrsti je srednji vek od druge polovice 11. stol. do l. 1453 — prof. dr. Iv. Hoić pa „Slike iz običnega zemljepisa“, v katerih nam predloči Španijo, Portugalsko, Italijo, Grško, Turško in Rumunjsko. Teh devet knjig prejmo društveniki letos krog božiča. „Matica Hrvatska“ ni treba priporočati; ona se hvali s svojimi plodovi sama. Hoteli smo s to črtico o njeni letošnji delavnosti opozoriti nanjo le one Slovence, ki hodijo na nemški slovstveni trg kupovat drage knjige dvomljive vrednosti. Letnina „Matici Hrvatski“ znaša 3 gl. Gospodje društveniki novi in stari naj se račijo vsaj do srede t. m. javiti ž njo ali pri g. Iv. Bonaču ali pri g. Ant. Zagorjanu ali pa pri poverjeniku Iv. Vrhovniku, župniku v Trnovem v Ljubljani.

— (Razpisana služba.) Pri višjem deželnem sodišču v Gradcu raspisano je mesto svetniškega tajnika. Prošnje do dne 15. t. m. pri predsedništvu višjega deželnega sodišča v Gradcu.

**Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Zahvala.

Vsem onim velečastitim gospodom volilcem, ki so mi z izvolitvijo deželnim poslancem dne 28. t. m. izkazali tako častno zaupanje in s svojim glasovanjem našim nasprotnikom vnovič jasno dokazali, da stojimo na narodnem braniku neustrašljivi, neupogljivi in kakor naš sivi Nanos nepremični, kadar treba čuvati čast zavedne Notranjske, izrekam svojo najtoplejšo zahvalo.

Prisrčno zahvaljujem se pa tudi vsem svojim prijateljem, znancom in častitim somišljenikom, ki so mi telegrafično ali pismeno k izvolitvi častitali. Bog nam ohrani zavedno Notranjsko!

V Postojini, 31. oktobra 1894.

Fr. Arko.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Novomeški dijaki 10 kron. — G. Ivan Milobnoja, notarski kandidat v Kameiku 14 kron 2 vin., katere je darovala „vesela družba v Kamniku stalno bivajočih „pritepencev“ in slučajno v tej družbi se nahajajočih tudi „pritepencev“. — Skupaj 24 kron 2 vin. — Živel rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Razne vesti.

* (Ukraden most.) V mestu Siestoecko na ruskem Poljskem je bil te dni ukraden most, ki veže oficirsko ulico z eraričnim skladiščem. Tesarji so ogledovali most zaradi nekaterih potrebnih poprav. Mej ljudstvom pa se je raznesel glas, da se bode most podri in stavl nov. Po noči je prišlo blizu 60 oseb, ki so odnesli vse, kar se je le količkaj dalo sneti. Škoda se ceni nad 1000 rubljev, kajti most je bil vreden blizu 2000 rubljev. Pričela se je sodna preiskava.

* (Petnajst umobolnih zgorelo.) V Jököpingu na Norveškem je nastal mej hudim viharjem ogenj v zavodu za umobolne. Zgorelo je petnajst n-srečnikov, trije pa so se rešili.

* (Grozen umor.) V bolnici v Albignu poleg Lyona so umorili nekoga 70letnega starca njegovi tovariši, ki so bili v isti sobi. Urok groznemu zločinu je bil, da je umorjeni ponoči kašljal in da vsled tega včasih ostali bolniki niso mogli spati.

* (Silen potres) je bil v južni Ameriki v provinciji San Juan, kakor se poroča iz Buenos Ayresa. V La Roji je bilo okolu 2000 ljudi ubitih, nad 20.000 pa jih je brez domova.

Brzojavke.

Dunaj 3. novembra. Maše-zadušnice za umrlega carja se je kot cesarjev namestnik udeležil nadvojvoda Rajner. Navzočni so bili ministerski predsednik Windischgraetz in ministri Kalnoky, Krieghammer in Kallay.

Dunaj 3. oktobra. Manifest novega carja je v merodajnih političnih krogih naredil najboljši utis.

Budimpešta 3. novembra. Ogerska poslanska zbornica še ni izrekla sožalja zaradi smrti ruskega carja, ker so mej vladno stranko in mej opozicijo nastale difference glede načina, kako sožalje izraziti. Vsa stvar se je preložila na sredo. Splošno senzacijo obuja, da madjarski uradni list še ne omeni, da je ruski car umrl.

Trst 3. novembra. Občinski zastop Piranski ni vzprejel županove demisije.

Pariz 3. novembra. Car je predsedniku Perierju sam naznanil, da je umrl car Aleksander ter pristavil, da ga tolaži gotovost, da z njim žaluje ves francoski narod. Perier je odgovoril: Narod francoski se je pridružil žalovanju Rusije. Ministerski predsednik Dupuy je kondoliral Giersu, minister Hanataux carju, carici, vojni minister Mercier carju, minister mornarice velikemu knezu Alekseju.

Pariz 3. oktobra. Za ruskim carjem žaluje vsa Francija. Posamni občinski zastopi in razne druge korporacije so odposlale brez števila vencev v Peterburg. Delajo se priprave, da se na dan carjevega pogreba na posebno slovesen način pokažejo simpatije francoskega naroda za umrlega ruskega vladarja in vso Rusijo.

Berolin 3. novembra. Cesar je imenoval carja Nikolaja imeteljem Aleksandrovega polka.

Listnica uredništva.

Gosp. — st. —: „Mladostne sanje“ niso za naš listek. Zdravi! — Gosp. J. Št.: „O vseh svetih“ tudi ne. Kaj drugega!

Narodno zdravilo. Tako se sme imenovati boleti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (16—12)

Umrli so v Ljubljani:

31. oktobra: Jožef Götz, ključarjev sin, 8 mesecev, Karolinska zemlja št. 25. — Marija Erzen, strežnica, 72 let, sv. Petra cesta št. 7. — Janez Peršič, mestni ubogi, 49 let, Karlovska cesta št. 7.

V deželni bolnici:

31. oktobra: Marija Jereb, šivilja, 34 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
31. nov.	7. zjutraj	748.2 mm.	20° C	sl. szh.	jasno	
	2. popol.	745.6 mm.	6.8° C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	745.9 mm.	0.8° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 3.2°, za 3.8° pod normalom.

Dunajska borza

dne 3. novembra t. l.

Skupni državni dolg v notah	99	glđ.	65	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99			
Avstrijska zlata renta	123		90	
Avstrijska krona renta 4%	98		75	
Ogerska zlata renta 4%	122		60	
Ogerska krona renta 4%	96		95	
Avstro-ogerske bančne delnice	1010		75	
Kreditne delnice	385		75	
London vista	124		20	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60		95	
20 mark	12		18	
20 frankov	9		88	
Italijanski bankovci	46		15	
C. kr. cekini	5		89	

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je Bog Vsegamogočni našo iskreno ljubljeno soprogo, oziroma mater

Marijo Majewsky

po dolgi in mučni bolezni, prejemšo svetotajstva za umirajočega, včeraj dne 2. novembra ob 11. uri dopoldne, v 57. letu njene dobe, k sebi poklical. Pogreb bo jutri dne 4. novembra 1894 ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu. Rajnka se priporoča v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 3. novembra 1894.

(1249) Žalujoči ostali.

Mesto posebnega oznanila.

Bogu Vsegamogočnemu v Njega neskončnem sklepu dopadlo je, poklicati k Sebi našo predobro, ljubljeno in nepozabno mater, oziroma taščo in staro mater, gospo

Marijo Jeglič roj. Avsenek

vdovo vodje deželne računarije goriške.

Zaspala je mirno v Gospodu danes ob 3/4. uri popoldne, previdena s svetotajstvi za umirajočega, po kratki in mučni bolezni, v 55. letu svoje starosti.

Spreved bo dne 4. t. m. ob 4. uri popoldne iz lastne hiše v Podbrezjah v farno cerkev sv. Jakoba, kjer se zemski ostanki blagoslové in položé k večnemu počitku.

Svete maše brale se bodo v raznih cerkvah. Prosi se tihega sočutja!

V Podbrezjah, dne 2. novembra 1894.

(1248) Žalujoči ostali.

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe (51-7)

Mattoni^{JEVE} Giesshübler slatine.

30 goldinarjev na dan

zlasti v božični dobi si lahko prisluži prav lahko **stehar**ni z zastopanjem neke trgovine, ki na debelo prodaja izdelke, ki se povsod prav lahko razpečavajo. To mesto se tudi lahko z najboljšim uspehom opravi samo o prostih urah. Ponudbe najdalje do 15. novembra t. l. J. Srb-u v Pragi 1177/II. (1241-2)

Sveže krvave, riževe, pečene in mesene klobase

(domač izdelak) se dobivajo vsako nedeljo na Laverci.

Za mnogobrojen poset prosi (1196-3) Karol Lenče.

"THE MUTUAL"

največja in najpremožnejša zavarovalna družba na svetu zavaruje osebe srednje starosti za 20 let in jamči,

da se po preteku te dobe vrne 85 do 90 odstotkov uplačane premije. Razven tega povrne družba zavarovancem svojim ves nabrani dobiček, s čimer se uplačane premije obrestujejo z okoli 4% obrestnih obrestij. (159-20)

Glavna reprezentanca v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani

Primož Hudovernik

Kolodvorske ulice št. 18.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so s srednjeevropskim časom. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Solthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Solthal v Solnegrad, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 40 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Solthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Solthal v Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Breginje, Curib, Genevo, Pariz, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeň, Budejovic, Solnegrada, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeň, Budejovic, Solnegrada, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Curib, Breginje, Inomost, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Lianza, Pontabla, Trbiža.
Ob 12. uri 46 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Solthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
" 9. " 05 " popoldne " " "
" 6. " 50 " zvečer " " "
" 10. " 10 " zvečer " " " (slednji vlak le oktobra meseca ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika. (4-249)
" 11. " 15 " dopoldne " " "
" 6. " 26 " zvečer " " "
" 9. " 55 " zvečer " " " (slednji vlak le oktobra meseca ob nedeljah in praznikih.)

Tinkt: Stomach: comp.
Sv. Jakoba želodečne kapljice.
Že mnogo let preskušeno domače sredstvo, ki prebavo pospešuje in tek vzbuja itd. Steklenica 60 kr. in 1 gl. 20 kr. Kot domača sredstvo prve vrste je dr. Lieberja živčni krepostni eliksir (Tinct. chinae nervitonica comp.) — varstvena znamka — in sidro — steklenica po 1 gl. 2 gl. 3 gl. 50 kr., že mnogo let preskušeno kot živce okrepujoče sredstvo. Po zdravniških in uradno poverjenih predpisih pripravljeno v lekarni M. Fante v Pragi (glavno skladišče): **Stara c. kr. vojna lekarna** Dunaj, Stefansplatz. Skladišča: **Lekarna Alfred I. Egger**, Celovec; v **Ljubljanskih lekarnah** in v večini vseh drugih lekarn. (1135-3)

Nov izvrsten
oviček
potem **Prosekar, Tirelec** in druga vna, bavarsko črno pivo itd. priporoča prav po ceni (1244-1)
Paulinova kranjska vinarna v Ljubljani, Slonove ulice št. 52.

Odlični zvedenci
vseh dežel so na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genevi kot razsojevalci izloženih preparatov tinkturo za želodec
lekarja
G. Piccolija v Ljubljani
s častno diplomom in zlato svetinjo odlikovali. Te odločujoče odlike so najbolje spricevalo že od nekdanjega dijetetnega sredstva, katero krepeča in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izbornu pospešuje. — To tinkturo za želodec razposilja izdelovatelj **G. Piccoli** v Ljubljani proti povzetju zneska. Zaboje po 12 stekl. za 1 gl. 36 kr.; po 55 stekl. za 5 gl. 26 kr. (zaboje tehta 5 kgr.). Poštino plača vedno naročnik. (588-23)

Najboljše voščilo svetá!
Fernolendt
voščilo za čevlje.
Ces. kralj. dež. priv.
tovarna utem. l. 1835 na Dunaji.
To voščilo brez galice (vitrijola) se lepo črno sveti ter vzdržuje usnje trpežno.
Povsod v zalogi. (204-8)
Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime
St. Fernolendt.
Poštni paketi, katerih vsebina (4 kilo voščila) je sortirana, pošiljajo se za poskušnjo poštnine prosto po 1 gl. 80 kr. na vsako postno postajo.

Trgovskega pomočnika

z dobrimi spricevali, pridnega, vestnega in dobro izurjenega v prodaji z mešanim blagom, vzprejme takoj

Friderik Homan,

trgovec

(1224-3) v Radovljici, Gorenjsko.

Službeno osobje

vsake kategorije, moško in žensko, zlasti tako z lepimi spricevali, priporoča in nameščuje najboljše

posredovalnica **G. Flux**

na Bregu št. 6. (1246)

Veliki krah!

New-Jork in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih močij. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60, in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavni žlic;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupic za jajca;
- 6 komadov angleških Viktorija-čase za podklado;
- 2 komada efektivnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnica za sladkor.

44 komadov vkupe samo gl. 6-60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gl. 40 — ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da da le-ta iniserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrniti brez zadržku zneska in naj nikakor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli te krasne garniture, ki je posebno prikladna kot

prekrasno božično in novoletno darilo

kakor tudi

kot ženitno darilo in za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva so jedino le v

A. HIRSCHBERG-a

glavni agenturi zedinjenih amer. tovarn patent-srebra na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provinci proti povzetju ali če se znesek naprej vposlje (1138-1)

Čistilni prašek 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem.

Texing, Gor. Avstrijsko, 21. svečana 1892.

Služajno sem videl pri Njega svetlosti grofu Wurm-brandu vaše garniture ter se preprčal o nje lepoti in cenosti i. t. d.

Josef Forst, župnik.

V Olomucu, 1. maja 1892.

S pošiljatelj izredno zadovoljen, nadkrilila znatno moje pričakovanje. Stotnik Cz. . . , plackomanda.

Zobni zdravnik

DR. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najbolj metodi

umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe brez bolečin. (186-20)

Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

Odlikovan na svetovni razstavi (1886) v Čikagi s svetinjo. (52)
UBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN
CHOCOLAT SUCHARD
NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)
CACAO
MASSIGE PREISE
LEICHTLÖSLICHER CACAO
A. Suchard & Co. 189-200 TASSEN Neuchâtel

Za vsako mizo! Za vsako kuhinjo!

Vsaka juha postane hipoma izredno dobra in močna, če se jej pridene

MAGGI'JEVA ZABELA ZA JUHE

v steklenicah po 45 krajcarjev in više v vseh specerijskih in delikatesnih trgovinah.

HORS CONCOURS na svetovni razstavi v PARIZU 1889.

Dobiva se v Ljubljani pri: A. Stacul-u, J. Buzzolini-ju, Jeglič-u & Leskovicu, Petru Lassnik-u, Karolu C. Holzer-ju, Jan. E. Wutscherja nasledniku: Viktorju Schiffer-ju, Ivanu Fabian-u, H. L. Wenzel-u (v filijalkah v zdravilišču na Bledu in v Domžalah), v G. Piccoli-jevi lekarni in pri Rudolfu Kirbisch-u. (1226)

Dne 19. novembra 1894

dopoludne od 11. do 12 ure bode v notarski pisarni v Rudolfovem

prostovoljna dražba

na 5650 gld. cenjena

Böhmове hiše št. 210 s pritliklino v Rudolfovem.

Dr. Albin Poznik,
c. kr. notar

(1225-1)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-44)

pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnita zastoj.

30 gld. na mesec

kot postranski zaslužek in visoko provizijo si lahko prisluži vsak, kdor ima mnogo poznanstev, z vzprejemanjem naročil na patentovane predmete, ki se v vsakem okraju prav lahko spečajo. Ponudbe s pismeno znamko za 5 kr. **Franu Pokorny-ju v Pragi, 1131-II.** (1160-4)

2 zlati,
13 srebrnih
svetinj.

9 častnih
diplom
in priznanj.

Kwizdina restitucijska tekočina.

C. in kr. priv. voda za čiščenje konj.

Cena steklenici a. v. gld. 1.40.

Rabi se že 80 let v dvorskih konjušnicah, v večjih hlevih tako pri vojski kot pri civilu, da se konji utrjujejo pred velikimi strapacami in poslednjič, pri ispanjenju, zamaknemju, otrplosti kit itd. ter osposabljuje konja, da zamore prav izvrstno dirkati. (213-11)

Pazi naj se blagovoljno varstveno znamko in zahteva naj se izrecno Kwizdina restitucijska tekočina.

Glavna zaloga:
Fran Ivan Kwizda,
c. in kr. avstro-ogerski in kr.
rumunski dvorski založnik,
okrožna lekarna
Korneuburg
pri Dunaji.

Dobiva se pristna v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske države.

Orkester na lok

6-16 mož broječ, za koncerte in plesove, je na razpolago. - Ponudbe (1250-1)

Karolu Bitsch-u

Poljske ulice šte. 38 v Ljubljani.

Zahvala in priporočilo.

Čast mi je, velespoštovanim p. n. gostom, ki so mi izkazovali svojo naklonjenost v gostilni „Pri avstrijskem cesarji“, izreči tem potom svojo najpripronejšo zahvalo, ter ob enem naznanjati, da sem **otvoril**

gostilno

v lastni hiši

v Cerkvenih ulicah št. 19 v Trnovskem predmestju

z zagotovilo, da se bodem kakor do sedaj tudi v prihodnje vestno prizadeval, ugoditi vsem zahtevam cenjenih svojih gostov glede kuhinje in pijače. - Proseč mnogobrojnega poseta

z velespoštovanjem
J. Tosti.

(1242-2)

Prevzete gostilne.

Udano podpisani usoja si naznaniti slavnemu občinstvu, da prevzame
dne 3. novembra 1894. leta
dobro znano

gostilno „pri avstrijskem cesarji“

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 5

Zagotavljajoč, da hoče p. n. občinstvu vedno le z dobro in ceneno kuhinjo, kakor tudi s pijačo, posebno s pristnim vinom, postreči, priporoča se za mnogobrojen obisk z velespoštovanjem

(1247-1)

Jakob Kolenec, gostilničar.

Fran Kaiser, puškar

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 6

priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovce. Specialitete v ekspresnih puškah in pištolah, katere sam izdelujem.

Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Zobozdravnik

August Schweiger

ordinuje

(1251-1)

v hotelu „Pri Maliču“

vsak dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 2. do 5. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Novo! Živec se umori brez vseh bolečin Novo! s cocainom.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Farne ulice št. 9
filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru
(poprej Peter Toman)

priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del
kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kamnov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo. Ima tudi bogato zalogo

nagrobni spomenikov
iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih obrisih po jako niski ceni.

Oskrbuje napravo kompletnih družinskih rakev in vsakako popravljanje. (10-44)

Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.

JOSIP ČERNE

urar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo zlatih, srebrnih, tula in dr. žepnih ur iz najimenitnejših tvornic, kakor: Longines ad Francillon v Švici, Schaffhausen, Glashütte in dr. Koledarske ure z in brez luninih spremen; Dunajske ure na nihalo, budilnice in vsakovrstne ure za domačo rabo.

Poprave izvršuje točno in po primerni ceni.

(1060-7)

Za vojake in dijake znižana cena!

Odrezki in ostanki

sukna

za jesensko in zimsko
dobo 1894/95:

za popola obleko samo gld. 4.25
za suknjo iz lodna samo 3.25
za zimsko suknjo samo 4.80
za salonsko obleko samo 7.80
za menčikov samo 4.25
moderno in dobro blago, tudi najfinjše kakovosti, specialitete suknenege blaga za strupace, lodna za lovce, tricota in suknenege blaga za damske obleke ceneje nego kjerkoli.

Pošilja se

proti povzetju ali pa če se poprej pošlje denar.

Jamstvo:

Povračilo kupnine, če komu kaj ne bi ugajalo.

Vzorec: (9.0-11)

Zastoj in poštne prosto.

D. Wassertrilling

trgovec s suknom

Boskowitz blizu Brna.

Tisec priznanc.

V trgovini
D. Lessner
prišle so vse novosti za
prihodnjo jesensko in zimsko se-
zono v najbogatejši izbiri in so na
ogled spoštovanemu p. n. občinstvu, ter naj
bodo vsled jako nizkih cen (brez konkurence) oso-
bito priporočene.

Jesenska in zimska sezona 1894-95.

modno blago.
Oddelek za

Haute nouveauté cheviot,
Haute nouveauté cheviot,
Haute nouveauté cheviot,
Cheviot carreaux
Angleški cheviot mélé,
Crépe-cheviot,
Damsko sukno,
Drap brodé,
Drap uni,
Carré en noppé,
Haute nouveauté cheviot,
Haute nouveauté cheviot,
Gredašana tkanina nouveauté,
Gredašana tkanina haute nouv.,
Gredašana tkanina dessinée nouv.,
Nouveauté gredašana tkanina,
Specialité exclusive,

čista volna, 120 cm široka, meter po gld. 1:55
" " 120 " " " " " 1:75
" " 120 " " " " " 1:95
" " 120 " " " " " 1:95
" " 120 " " " " " 2:—
" " 120 " " " " " 1:90
" " 110 " " " " " 1:45
" " 95 " " " " " 1:15
" " 95 " " " " " 1:10
" " 110 " " " " " 1:70
" " 120 " " " " " 2:40
" " 130 " " " " " 3:10
" " 120 " " " " " 1:85
" " 120 " " " " " 2:90
" " 120 " " " " " 3:—
" " 100 " " " " " 1:30
" " 120 " " " " " 2:90

Coloré anglais,
Petit carreaux anglais,
Drap des dames exclusive,
Angleška flanela,
Foulé nouveauté,
Foulé,
Kasan, gladek,
Angleški modni cheviot
Diagonal sukno
Damsko sukno
Cheviot mélé
Cheviot nouveauté
Najboljše vrste baržun za obleke z vlekom
Desiniran lišpni baržun
Svilnat pliš

čista volna, 120 cm široka, meter po gld. 2:75
" " 120 " " " " " 2:10
" " 95 " " " " " 1:25
" " 116 " " " " " 1:70
" " 120 " " " " " 1:35
" " 90 " " " " " —70
" " 90 " " " " " —80
" " 100 " " " " " 1:15
" " 120 " " " " " 1:—
" " 120 " " " " " —82
" " 120 " " " " " —80
85 cm širok, meter po 48 kr. i. t. d. i. t. d. i. t. d.
60 cm širok, m po gld. 2:30
54 " " " " " 1:30
45 cm širok, meter po gld. 1:20 in 1:50

Velika zaloga najnovejšega, dražestno desinovanega barhanta in flanelnega cottona v brezštevilih barvnih nuansah.

Velika izbira svilnega blaga!

(974-10)

V provincijo pošiljajo se vzorci in ilustrovani ceniki zastonj in poštne prosto.

Skladišče blaga

D. LESSNER

Dunaj, VI., Mariahilferstrasse št. 83

podzemlje, pritličje, mezzanin in prvo nadstropje.

FRAN ŠEVČIK

(788-13)

puškar

v Ljubljani

Židovske ulice št. 3

priporoča

svojo bogate zalogo

vseh vrst orožja in lovskih potrebščin

kakor tudi puške in samokrese lastnega izdelka.

Vsa v njegovo stroko spadajoča dela se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Otvoritev nove prodajalnice.

P. n. slavnemu občinstvu si usojam uljudno nazna-
njati, da sem otvorila dne 20. oktobra t. l.

novo prodajalnico

v lastni hiši

v Gradišči h. št. 9

v poprej Mauser-jevi hiši.

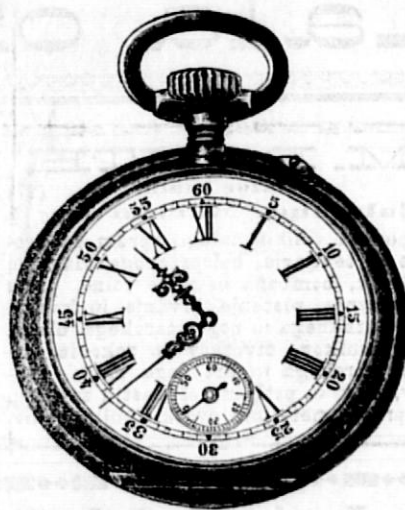
Častite gg. trgovce in slavno občinstvo prosim, da mi
doslej skazano zaupanje tudi v prihodnje ohranijo in me
blagovolijo podpirati z mnogobrojnimi naročili.

Vsa došla naročila bodem skrbno in točno ter po
kolikor mogoče nizkih cenah izvrševala. (1188-7)

Z odličnim spoštovanjem

Josipina Schumi.

Največja zaloga sladčic in raznih času
primernih izdelkov po najnižji ceni.

Prej **Fran Čuden** Prej
J. Geba. J. Geba

urar

v Ljubljani, Glavni trg št. 25

priporoča sl. občinstvu ter posebno preč. duhovšč. n
svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih
in nikelnastih ur, stenskih ur z
nihalom, ur budilnic, veržic, prsta-
nov, uhanov (120-42)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po naj-
nižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom.
— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastonj in franko.

Stupica & Mal

trgovina z železnino in specerijskim blagom

zaloga moko

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1

nasproti Tavčarjeve hiše, na Dunajski cesti.

Priporočava posebno svojo zalogo vsake vrste

železnine

najboljših vodnih in ročnih žag, kotlov in štedilnih
ognjišč iz litega železa, v prvi vrsti pa bogato pozlačene
nagrobne križe in vsakovrstne peči (od 2 gld. 75 kr. naprej)
iz litega železa in iz pločevine, potem lončene peči po
najnovejši konstrukciji, barvane in bele, iz najboljšega mate-
rijala, kakor tudi mizarško, ključarsko in kovaško orodje
in sploh vse orodje za rokodelce in kmetovalce.

Nadalje priporočava

sveže specerijsko blago in moko.

Vse po najnižji ceni!

Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporočava

z odličnim spoštovanjem

Stupica & Mal

trgovca.

(1033-7)

Koncesijonirana posredovalnica služeb v Gradišči št. 2

priporoča veliko izbor poslov vsake ka-
tegorije. — Za mnogobrojen obisk prosi

(1195—3)

Terezija Novotny.

Na živcih bolnim

(splošna nervoznost, migrena, brezsenost, omotica,
otrpelost, če pojema pametovanje ali spomin)
se priporoča, da se seznanijo z novo zdravilno
metodo, ki je imela velikanski uspeh ter jo pripo-
roča ugledni medicinci najtopleje in ki je poleg
tega izredno priročno. Natančna opisovanja pošil-
ja brezplačno knjižarna (884—4)

Karla Valentina sin, Pečuh, (Fünfkirchen).

Surovo maslo

oziroma surovo maslo za čaj, maslo,
fina smetana za kavo, sir in skute,
sveže mleko

se dobivajo vsak dan sveže

v prodajalnici v semeniškem poslopij

nasproti sadnemu trgu.

Mojim veleocenjenim kupovalcem izrekam za dosedanje
zaupanje svojo zahvalo ter se jim najbolj priporočam z
zagotovilo, da si bodem vedno prizadevala, njih željam in
zahtevam v vsakem oziru popolnoma zadostiti. (1190—3)

Z velespoštovanjem

Jera Lipovšek.

V citranji

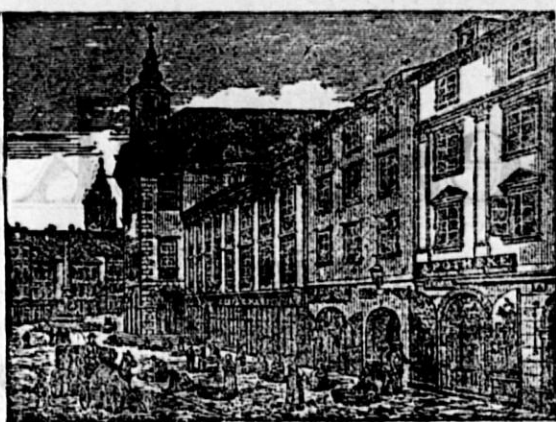
po metodi Huberja in Enseleina, kakor tudi po
vsaki drugi poljubni metodi poučuje

Josip Petritz

izprašani učitelj

(953—10)

na Kongresnem trgu št. 5, I. nadstropje.

Zahvala.

Gosp. pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.

S tem Vas danes prosim, da mi blagovolite
kmalu poslati 10 škatlic „zobnega prahu“ po
30 kr. in dve steklenici „zobne vode“ po 50 kr.
proti poštnemu povzetju. To potrebujem zame in za
svoje sorodnike ter bom ta zdravila kar mudi pri-
poročal vsakemu človeku.

Teh zdravil posluževal sem se vedno tudi v
Ljubljani, bivačo še v trgovinskem učilišču pri Mahru,
ter ja še zdaj rabim, ker sem sprevidel, da so ista
istinito izvrstna

Valjevo (Srbska).

Z velespoštovanjem

(1164—4)

Sv. R. Godjevac.

Vse medicinično-farmaceutične
preparate, specialitete itd., dijete-
tična sredstva, homeopatična zdra-
vila, medicinična mila, parfumerije
itd. itd. itd.

priporočajo in razpečiljajo na vse strani sveta
Iekarniške tvrdke

Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Viktor pl. Trnkóczy, Dunaj, Margaretten.

Dr. Oton pl. Trnkóczy, Dunaj, Landstrasse.

Julij pl. Trnkóczy, Dunaj, Josipovo.

Vendelin pl. Trnkóczy, Gradec, Štajersko.

Gričar & Mejač

v Ljubljani, Slonove ulice št. 1

priporočata za prihodnjo zimsko sezono
svojo popolnoma novo asortirano zalogo

oblek za gospode in
dečke

zimske suknje, menčikove, havelocke,
sacco iz lodna, kožušne sacco, spalne
suknje, kostume za otroke in dežne
plašče iz kavčukovine,

dalje

dražestne novosti

v najfinejših, finih in srednjih konfek-
cijah za dame, kakor kolobarjih (Rad-
mäntel), golf capes, jaquetih, kožuš-
nih pelerinah, paletotih itd.

Plašči

(1193—4)

za deklice in otroke v vseh velikostih.

Ilustrovani ceniki in vzorci blaga se raz-
pošiljajo zastoj in poštnine prosto.

Na najnovejši in najboljši način
umetne

(1180—6)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
zobne bolezni z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko
zalogo

klobukov

priporoča
J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH
(Viktor Ranth) (27)

Ljubljana, Marijin trg 1

priporoča veliko zalogo oprem za kro-
jače in čevljarje, beloprtenega blaga in
podvlek, bombaža in ovčje volne, preje
za vesenje, pletenje, šivanje in kavli-
čanje, tkanega in nogovičarskega blaga,
predpasnikov, živetkov in rokovic, po-
samentirkega in drobnega blaga, tra-
kov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in
preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (33)

lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.

Vsakevrsta naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ustanov-
ljeno

J. J. NAGLAS leta
1847.

tovarna poštva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in
Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga najnovejšega in najfinejšega le-
senega in oblazinjenega pohištva, zreal,
strugarskega in pozlatarskega blaga, po-
hištvene robe, zavés, odej, preprog, za-
stiral na valjcih, polkovov (žaluzij). Otro-
ški vozički, železna in vrtna oprava, ne-
pregorne blagajnice. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“
cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon
in kegljišče.

Priznana izvrstna jedi in pijače
in skupno obedovanje.

(22) F. Ferlinc, restavratör.

Josip Reich (23)

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

priporoča čast. občinstvu dobro ur-jeno
kemično spiralicno

v kateri se razparane in nerazparane
moške in ženske obleke lepo očedijo.
Pregrinjala vprejmo se za pranje in
crim v pobarvanje. V barvarji vpre-
jema se svitnato, bombažno in mešano
blago. Barva se v najnovejših modah.

(34)

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša
zaloga za šivilje.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov,
stavbinska in pohištvena slikarja.

Tovarna za oljate barve, lak
in pokost. (20)

Glavni zastop Bartholi-jevega ori-
ginalnega karboliteja. Maščoba
za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3

priporočata p. n. čast. občinstvu svojo
veliko zalogo vsakovrstnih

pečij in glinastih snovij
kakor tudi

štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah. (31)

G. Tönnies
v Ljubljani.

Tovarna za stroje,
železo in kovino-
ilivnica.

Izdeluje kot posebnost:
vse vrste strojev
za lesoreznic in
žage. (21)

Preznanje cele naprave in
oskrbuje parnike in
kotle po najboljši sestavi,
slučajno turbine in
vodna kolesa.

Maksimilijan Patat-ova naslednika
F. Merala & Boneš

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,
ali pa sv. Petra nasip št. 27

priporočata se p. n. občinstvu za ženske
in moške obleke, razparane in cele, iste
se lepo očedijo; vzprejemata vsako-
vrstna pregrinjala, svilnate robe in tra-
kove za pranje in pobarvanje, ka-
kor tudi svilnato, bombažno in mešano
blago vseh barv. Obleka se čisti, pere
in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniskega piva.

Priznana izvrstna restavracija z veliko
dvorano za koncerte itd. in lepim
vrtom. (36)

— Keglišče je na razpolago. —
Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Zajamčeno pristni kranjski
brinjevec
liter po gl. 1.20 in

medenovec
liter po gl. 1.—, ki ga priporočajo zdrav-
niki, pri (216)

Oroslav Dolencu
trgovina z voščeno in medom
Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Podobe

umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“
(Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)

dobivajo se
na karton-papirji tiskane
komad po 20 kr.

v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu
A. Zagorjan-u in pri drugih knjigo-
tržcih.

J. Kunčič

priporoča p. n. občinstvu svojo
izdelovalnico soda-vode
Ljubljana, Sv. Petra cesta 5

(„Pri avstrijskem cesarju“)

z opomojo, da rabi vodo iz mest-
nega vodovoda, a v svoji
filijali v Lescan

rabi vodo iz tekočega studenca
nad cesto proti Bledu. (64)

Zunanja naročila izvrše se točno.

Čast mi je naznanjati, da sem pre-
vela po surti mojega moža Frana Toni

kovaško obrt

katero bodem nadaljevala, ter se pripo-
ročam za vsa v to stroko spadajoča dela
po nizkih cenah, zlasti za nove podkove.
Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem (37)

Ivanka Toni
v Vodmatu št. 4.